

II

(Aktai, kurių skelbti neprivaloma)

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2005 m. gruodžio 7 d.

dėl mineralinės alyvos, naudojamos kaip kuras aliuminio oksido gamyboje *Gardanne, Shannon* regione ir Sardinijoje, neapmokestinimo akcizo mokesčiu Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje

(pranešta dokumentu Nr. C(2005) 4436)

(Tik tekstai prancūzų, anglų ir italų kalbomis yra autentiški)

(Tekstas svarbus EEE)

(2006/323/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas pagal minėtas nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

Su mokesčių nuostatų derinimu susiję Bendrijos teisės aktai

- (1) Nuo 1983 m. Airija neapmokestina akcizo mokesčiu aliuminio oksido gamybai *Shannon* regione naudojamo sunkiojo mazuto. 1993 m. Italija ir 1997 m. Prancūzija leido neapmokestinti mazuto, naudojamo atitinkamai Sardinijoje ir *Gardanne* regione esančiose gamyvklose. 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/82/EEB dėl mineralinėms alyvoms taikomų akcizo tarifų suderinimo ⁽²⁾ 6 straipsnyje nustatomas minimalus sunkiajam

mazutui taikomas akcizo mokesčio tarifas, kurį valstybės narės turėjo pradėti taikyti nuo 1993 m. sausio 1 d. Tačiau šiais sprendimais Taryba leido Airijai (toliau – Airijos lengvata) neapmokestinti akcizo mokesčiu mineralinės alyvos, naudojamos aliuminio oksido gamyboje *Shannon* regione:

— 1992 m. spalio 19 d. Tarybos sprendimas 92/510/EEB, leidžiantis valstybėms narėms toliau taikyti tam tikrai mineralinei alyvai, kai ji naudojama pagal specialią paskirtį, galiojančius sumažintus akcizo tarifus arba neapmokestinti akcizo mokesčiu, laikantis Direktyvos 92/81/EEB ⁽³⁾ 8 straipsnio 4 dalyje nustatytos tvarkos;

— 1997 m. birželio 30 d. Tarybos sprendimas 97/425/EB, leidžiantis valstybėms narėms toliau taikyti tam tikrai mineralinei alyvai, kai ji naudojama pagal specialią paskirtį, galiojančius sumažintus akcizo tarifus arba neapmokestinti akcizo mokesčiu, laikantis Direktyva 92/81/EEB ⁽⁴⁾ nustatytos tvarkos;

— 1999 m. gruodžio 17 d. Tarybos sprendimas 1999/880/EB, leidžiantis valstybėms narėms toliau taikyti tam tikrai mineralinei alyvai, kai ji naudojama pagal specialią paskirtį, galiojančius sumažintus akcizo tarifus arba neapmokestinti akcizo mokesčiu, laikantis Direktyva 92/81/EEB ⁽⁵⁾ nustatytos tvarkos;

⁽¹⁾ OL C 30, 2002 2 2, p. 17, 21 ir 25.

⁽²⁾ OL L 316, 1992 10 31, p. 19.

⁽³⁾ OL L 316, 1992 10 31, p. 16.

⁽⁴⁾ OL L 182, 1997 7 10, p. 22.

⁽⁵⁾ OL L 331, 1999 12 23, p. 73.

- 2001 m. kovo 12 d. Tarybos sprendimas 2001/224/EB dėl sumažintų akcizų tarifų ir neapmokestinimo akcizu tam tikros mineralinės alyvos, kai ji naudojama pagal specialią paskirtį⁽⁶⁾.
- (2) Sprendimai 97/425/EB, 1999/880/EB ir 2001/224/EB, taip pat 1993 m. gruodžio 13 d. Tarybos sprendimas 93/697/EB, leidžiantis valstybėms narėms toliau taikyti tam tikrai mineralinei alyvai, kai jos naudojama pagal specialią paskirtį, sumažintus akcizo tarifus arba neapmokestinėti akcizo mokesčiu laikantis Direktyvos 92/81/EEB⁽⁷⁾ 8 straipsnio 4 dalyje nustatytos tvarkos, 1996 m. balandžio 22 d. Tarybos sprendimas 96/273/EB, leidžiantis valstybėms narėms toliau taikyti tam tikrai mineralinei alyvai, kai ji naudojama pagal specialią paskirtį, sumažintus akcizo tarifus arba neapmokestinėti akcizo mokesčiu Direktyvos 92/81/EEB⁽⁸⁾ 8 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, ir 1999 m. kovo 30 d. Tarybos sprendimas 1999/255/EB, leidžiantis, pagal Direktyvą 92/81/EEB, valstybėms narėms toliau taikyti tam tikrai mineralinei alyvai sumažintus akcizo tarifus arba neapmokestinėti akcizo mokesčiu, ir keičiantis Sprendimą 97/425/EB⁽⁹⁾, taip pat leido neapmokestinėti mineralinės alyvos, naudojamos kaip kuras aliuminio oksido gamybai Sardinijoje, Italijoje (toliau – Italijos lengvata).
- (3) Sprendimais 97/425/EB, 1999/255/EB, 1999/880/EB ir 2001/224/EB taip pat buvo leista neapmokestinėti mineralinės alyvos, naudojamos kaip kuras aliuminio oksido gamybai Gardanne regione Prancūzijoje (toliau – Prancūzijos lengvata).
- (4) Sprendimo 2001/244/EB preambulės 5 konstatuojamojoje dalyje teigiama, kad, „šis sprendimas nepažeidžia bet kurių procedūrų, kurios gali būti pradėtos dėl vienos bendros rinkos veikimo iškraipymų, ypač pagal Sutarties 87 ir 88 straipsnius, rezultatų. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus pagal Sutarties 88 straipsnį“. Sprendimu 1999/880/EB neapmokestinėti leidžiama iki 2000 m. gruodžio 31 d. Sprendimu 2001/224/EB neapmokestinėti leidžiama iki 2006 m. gruodžio 31 d.
- (5) 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros

energijos mokesčių struktūrą⁽¹⁰⁾, nuo 2003 m. gruodžio 31 d. panaikino Direktyvą 92/82/EEB. Direktyvos 2003/96/EB 2 straipsnio 4 dalies b punkte teigiama, kad direktyva netaikoma tam tikram energijos naudojimui, būtent energetikos produktų dvejopam naudojimui. 2 straipsnio 4 dalies b punkto antroje įtraukoje teigiama, kad energetikos produktų naudojimas cheminei redukcijai ir elektrolitiniuose bei metalurginiuose procesuose laikomas dvejopu. Todėl nuo 2003 m. gruodžio 31 d., kai direktyva buvo pradėta taikyti, panaikintas aliuminio oksido gamybai naudojamam sunkiajam mazutui taikomas bet koks minimalus akcizo mokeskis.

Komisijos ir atitinkamų valstybių narių korespondencija

- (6) 1970 m., kai Airijoje dar nebuvo gaminamas aliuminio oksidas, Airijos Pramonės vystymo tarnyba (*Irish Industrial Development Authority*) ir *Aughinish Alumina Ltd* (toliau – *Aughinish*) aptarė galimybę susigrąžinti mokesčius, sumokėtus už žaliavas, naudotas gaminti prekėms, kurios buvo eksportuojamos laikantis tuo metu galiojusių teisės aktų. Buvo sutarta, kad tokia lengvata būtų taikoma, jeigu *Aughinish* atidarytų gamyklą Airijoje. Nuo 1975 m. teisės aktai labai pasikeitė. *Aughinish* pradėjo investuoti 1978 m., o gamykla buvo atidaryta 1982 m. Lengvata Airijoje įsigaliojo 1983 m.
- (7) 1983 m. sausio 28 m. laišku Airija informavo Komisiją apie *Aughinish* duotą išsipareigojimą ir planuojamą jo įgyvendinimą. 1983 m. kovo 22 d. laiške Komisija pateikė atsakymą, paaiškindama, kad „jeigu pagalba bus teikiama tik nuo dabar, 1983 m. sausio 28 d. laišką Komisija galėtų laikyti pranešimu, kaip apibrėžta Sutarties 93 straipsnio 3 dalyje [dabar 87 straipsnio 3 dalis]“. Airija tai patvirtino 1983 m. gegužės 6 d. laišku. Šios korespondencijos pagrindu nebuvo priimta jokie tolesnio sprendimo.
- (8) 1998 m. gegužės 29 d. laišku (D/52247) ir 1998 m. birželio 2 d. laišku (D/52261) Komisija paprašė Italijos ir Prancūzijos informacijos, kad nustatytų, ar Italijoje ir Prancūzijoje taikomos lengvatos galėtų patekti į Sutarties 92 ir 93 straipsnių (dabar 87 ir 88 straipsniai) taikymo sritį. Komisija 1998 m. birželio 16 d. laišku (D/52504) priminė Italijai pateiktą prašymą. Italija atsakymą pateikė 1998 m. liepos 20 d. laiške (įregistruotas 1998 m. liepos 23 d. kaip A/35747). 1998 m. liepos 10 d. laišku (įregistruotas 1998 m. liepos 13 d. kaip A/35402) paprašiusi atidėti atsakymo pateikimo terminą, kuris buvo pratęstas 1998 m. liepos 24 d. laišku (D/53163), Prancūzija atsakymą pateikė 1998 m. rugpjūčio 7 d. laišku (įregistruotas 1998 m. rugpjūčio 11 d. kaip A/36167).

⁽⁶⁾ OL L 84, 2001 3 23, p. 23.

⁽⁷⁾ OL L 321, 1993 12 23, p. 29.

⁽⁸⁾ OL L 102, 1996 4 25, p. 40.

⁽⁹⁾ OL L 99, 1999 4 14, p. 26.

⁽¹⁰⁾ OL L 283, 2003 10 31, p. 51.

- (9) Nuo 1995 m. taikant lengvatą teikiamos pagalbos sumų įverčius Airija nurodė teikdama Komisijai metines ataskaitas apie visą skirtą valstybės pagalbą, o tos sumos yra įtrauktos į atitinkamus valstybės pagalbos metinius tyrimus. Airijoje taikoma lengvata taip pat buvo paminėtas Pasaulio prekybos organizacijai skirtuose Europos Sąjungos pranešimuose pagal 1994 m. Bendrojo tarifų ir prekybos susitarimo XVI:1 straipsnį ir Susitarimo dėl subsidijų ir kompensacinių priemonių 1997, 1998, 2000, 2001/2002 ir 2003/2004 metams⁽¹¹⁾ 25 straipsnį.
- (10) 2000 m. liepos 17 d. laiškais (D/53854, D/53855 ir D/53856) Komisija paprašė Prancūzijos, Airijos ir Italijos pranešti apie atleidimą nuo mokesčių. Prancūzija atsakymą pateikė 2000 m. rugsėjo 4 d. laiške (įregistruotas 2000 m. rugsėjo 5 d. kaip A/37220). Komisija savo prašymą Airijai ir Italijai priminė, 2000 m. rugsėjo 27 d. laiškuose (D/54915, D/54911 ir D/54914) ir paprašė šių valstybių narių bei Prancūzijos pateikti daugiau informacijos. Airija atsakymą pateikė 2000 m. spalio 18 d. laiške (įregistruotas 2000 m. spalio 20 d. kaip A/38674). Komisija 2000 m. lapkričio 20 d. laiškais (D/55707 ir D/55708) priminė Italijai ir Prancūzijai apie savo prašymą. Italija atsakymą pateikė 2000 m. gruodžio 7 d. laiške (įregistruotas 2000 m. gruodžio 13 d. kaip A/40512). Prancūzija atsakymą pateikė 2000 m. gruodžio 8 d. laiške (įregistruotas 2000 m. gruodžio 11 d. kaip A/40419). Šios bylos buvo įregistruotos atitinkamai šiais numeriais: NN22/2001 IR, NN 26/2001 IT ir NN23/2001 FR.
- Procedūros pagal Sutarties 88 straipsnio 2 dalies nuostatas*
- (11) 2001 m. spalio 30 d. sprendimais C(2001) 3296, C(2001) 3300 ir C(2001) 3295 Komisija pradėjo Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl neapmokestinimo. Šie sprendimai Airijai, Italijai ir Prancūzijai buvo nusiųsti 2001 m. lapkričio 5 d. laiškais (D/291995, D/291999 ir D/292000). Sprendimai buvo paskelbti *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* 2002 m. vasario 2 d.⁽¹²⁾ Komisijai suinteresuotos trečiosios šalys išsiuntė šiuos laiškus:
- a) *Aughinish*: 2002 m. vasario 26 d. laišką (įregistruotas 2002 m. kovo 1 d. kaip A/31598), kuriame daroma nuoroda į ankstesnį 2002 m. sausio 24 d. laišką, ir 2002 d. kovo 1 d. laiškus (įregistruoti tą pačią dieną kaip A/31617, A/31618 ir A/31625);
- b) *Eurallumina SpA* (toliau – *Eurallumina*), pagalbos gavėjas Italijoje: 2002 m. vasario 28 d. laiškus (įregistruoti 2002 m. vasario 28 ir kovo 4 d. kaip A/31559, A/31656 ir A/31772);
- c) *Alcan Inc.* (toliau – *Alcan*), pagalbos gavėjas Prancūzijoje: 2002 m. kovo 1 d. laišką (įregistruotas 2002 m. kovo 4 d. kaip A/31657);
- d) Europos aliuminio asociacija (toliau – EAA): 2002 m. vasario 26 d. laišką (įregistruotas 2002 m. kovo 1 d. kaip A/31598), kuriame daroma nuoroda į ankstesnį 2002 m. sausio 24 d. laišką.
- (12) Visos trečiosios šalys, išskyrus *Alcan*, atsiuntė pastabas dėl visų trijų procedūrų. Šios pastabos Airijai, Italijai ir Prancūzijai buvo nusiųstos 2002 m. kovo 26 d. (D/51349) ir 2002 m. balandžio 9 d. laiškuose (D/51555 ir D/51559).
- (13) 2001 m. gruodžio 1 d. fakse (įregistruotas 2001 m. gruodžio 3 d. kaip A/39535) paprašiusi pratęsti atsakymo pateikimo terminą, kuris buvo pratęstas 2001 m. gruodžio 7 d. laišku (D/55104), 2002 m. sausio 8 d. laiške (įregistruotas 2002 m. sausio 11 d. kaip SG(2002)A/490) Airija pateikė pastabas apie Komisijos sprendimą. Komisija 2002 m. vasario 18 d. laiške (D/50686) paprašė tolesnės informacijos. 2002 m. kovo 19 d. fakse paprašiusi pratęsti atsakymo pateikimo terminą, Airija atsakymą pateikė 2002 m. balandžio 26 d. laiške (įregistruotas 2002 m. balandžio 29 d. kaip A/33141).
- (14) 2001 m. lapkričio 21 d. laiške (įregistruotas 2001 m. lapkričio 23 d. kaip A/39207) paprašiusi pratęsti atsakymo pateikimo terminą, kuris buvo pratęstas 2001 m. lapkričio 29 d. laišku (D/54945), pastabas apie Komisijos sprendimą Prancūzija pateikė 2002 m. vasario 12 d. laiške (įregistruotas 2002 m. vasario 13 d. kaip A/31100).
- (15) Pastabas apie Komisijos sprendimą Italija pateikė 2002 m. vasario 6 d. laiške (įregistruotas 2002 m. vasario 12 d. kaip A/31091).

⁽¹¹⁾ Dokumentus galima rasti adresu: www.wto.org. Paskutinio pranešimo data – 2003 m. gruodžio 15 d., nuorodos numeris 03-6591, simbolis G/SCM/N/95/EEC/Add.8.

⁽¹²⁾ Žr. 1 išnašą.

2. IŠSAMUS ATITINKAMŲ PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

- (16) Aliuminio oksidas – daugiausia lydyklose aliuminio gamybai naudojami balti milteliai. Jie gaunami iš boksito rūdos rafinavimo proceso metu, kurio paskutinį etapą sudaro kalcinavimas. Daugiau kaip 90 % kalcinuoto aliuminio oksido yra naudojama aliuminio lydymui. Likusi dalis yra toliau perdirbama ir naudojama cheminiuose procesuose. Keliuose sprendimuose dėl susijungimo ⁽¹³⁾ Komisija nustatė, kad yra dvi atskiros produkto rinkos: lydymui naudojamo aliuminio oksido atmaina (toliau – SGA) ir cheminė aliuminio oksido atmaina (toliau – CGA). CGA yra gerokai didesnės pridėtinės vertės produktas negu SGA. SGA geografinė rinka apima visą pasaulį, o CGA rinką sudaro tik Europa.
- (17) Su šiuo sprendimu susijusias priemones sudaro pramoninio sunkiojo mazuto neapmokestinimas akcizo mokesčiu. Nacionaliniai teisės aktai numato, kad aliuminio oksido gamybai naudojamas mazutas neapmokestinamas akcizo mokesčiu visoje atitinkamų valstybių narių teritorijoje. Tačiau bent iki tol, kol įsigaliojo Direktyva 2003/96/EB, Airija, Prancūzija ir Italija turėjo užtikrinti, kad neapmokestinama būtų tik tuose regionuose, kurie nurodyti 1, 2 ir 3 konstatuojamose dalyse minimuose Tarybos sprendimuose. Sprendimu 2001/224/EB lengvatą leidžiama taikyti iki 2006 m. pabaigos. Atitinkamos valstybės narės nenurodė, ar jos pageidauja pratęsti neapmokestinimo taikymą. Kadangi Direktyva 2003/96/EB netaikoma aliuminio oksido gamybai naudojamam sunkiajam mazutui, tokiam taikymo pratęsimui Tarybos leidimas nėra būtinas. 1999 m. Airijoje, Prancūzijoje ir Italijoje tonai sunkiojo mazuto taikomas akcizo mokestis sudarė atitinkamai 13,45 EUR, 16,78 EUR ir 46,48 EUR, tačiau paskutiniai du mokesčių tarifai nuo to laiko buvo padidinti.
- (18) Atitinkamoje valstybėje narėje yra tik po vieną aliuminio oksido gamintoją.
- (19) Airijoje lengvata naudojasi *Aughinish*. Ši *Shannon* regione įsikūrusi įmonė dabar priklauso diversifikuotų resursų grupei *Glencore*, kurios pasaulinės veiklos sritys yra kalnakasyba, lydymas, rafinavimas, mineralų ir metalų, energetikos produktų ir žemės ūkio produktų perdirbimas ir pardavimas. *Glencore* apyvarta 2003 fiskaliniiais metais sudarė 54 700 mln. JAV dolerių ⁽¹⁴⁾.
- (20) Italijoje atleidimas nuo mokesčių taikomas *Eurallumina*. Ši įmonė įsikūrusi Sardinijoje. Nuo 1997 m. *Eurallumina* yra bendra kooperatyvinė įmonė, priklausanti *Comalco Ltd.* (56,2 %) ir *Glencore* (43,8 %). *Comalco* kasmet parduoda daugiau kaip 820 000 tonų pagrindinių aliuminio produktų, o apyvarta 2002 m. sudarė 256 mln. JAV dolerių. Viena iš keturių įmonei priklausančių aliuminio lydyklų yra Bendrijos teritorijoje, t. y. *Anglesey* lydykla Jungtinėje Karalystėje. *Comalco* yra *Rio Tinto* grupei priklausanti dukterinė įmonė, kurios pasaulinės veiklos sritys yra mineralinių išteklių paieška, kasyba ir perdirbimas ⁽¹⁵⁾. Sardinijoje esanti gamykla gamina aliuminio oksidą bendros įmonės dalininkams, kurių gaunamos produkcijos kiekis priklauso nuo turimų konsorciumo akcijų. Dalis pagaminto aliuminio oksido (apytiksliai 25 %) yra naudojama netoliese esančioje pagrindinėje *Alcoa* aliuminio lydykloje, kurios vienintelis tiekėjas yra *Eurallumina*.
- (21) Prancūzijoje atleidimas nuo mokesčių taikomas *Alcan* įmonei, kuri 2003 m. perėmė *Pechiney*, įskaitant *Gardanne* regione esančią aliuminio oksido rafinavimo įmonę. *Alcan* yra antras pagal dydį pasaulyje pagrindinio aliuminio gamintojas, kurio apyvarta 2003 m. sudarė 25 700 mln. JAV dolerių ⁽¹⁶⁾.
- (22) Pateikti šie 1999 m. duomenys:

	Aughinish	Eurallumina	Pechiney
Darbuotojų skaičius	450	450	500
Pagaminama SGA (tonomis)	1 396 000	897 761	280 000
Pagaminama CGA (tonomis)	54 000	75 239	280 000
Aliuminio oksido pardavimas mln. EUR	245	135	128
Sunkiajam mazutui taikomas akcizo mokestis EUR už toną (*)	13,46	46,48	16,78 (**)
(kaupiamasis PVM)	(12,5 %)	(10 %)	(19,6 %)
Sunaudojamo sunkiojo mazuto kiekis tonomis	336 000	262 114	32 047
Pagalbos suma mln. EUR	4,5	16,4	0,6

(*) Tuo tarpu Direktyvos 92/82/EEB nustatytas mažiausias tarifas sudarė 13 EUR už toną.

(**) Sunkusis mazutas, kurio sudėtyje yra mažiau kaip 2 % sieros.

⁽¹³⁾ Žr. pvz., Komisijos sprendimą 2002/174/EB byloje COMP/M.1693 – *Alcoa/Reynolds* (OL L 58, 2002 2 28, p. 25).

⁽¹⁴⁾ Žr. www.glencore.com

⁽¹⁵⁾ Žr. www.eurallumina.com, www.comalco.com ir www.riotinto.com

⁽¹⁶⁾ Žr. www.alcan.com

(23) Visos trys įmonės yra įsikūrusios regionuose, kuriuose investicijos atitinka reikalavimus regioninei pagalbai gauti: *Gardanne* ir *Shannon* regionuose investicijos atitinka reikalavimus pagalbai gauti pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punktą, o Sardinijoje investicijos atitinka reikalavimus pagalbai gauti pagal 87 straipsnio 3 dalies a punktą. Iki 1999 m. gruodžio 31 d. investicijos *Shannon* regione atitiko reikalavimus pagalbai gauti pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą.

3. PRIEŽASTYS INICIJUOTI SUTARTIES 88 STRAIPSNIO 2 DALYJE NURODYTĄ PROCEDŪRĄ

(24) Sprendimuose inicijuoti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatyta procedūra Komisija išreiškė abejones dėl pagalbos suderinamumo pagal Bendrijos gaires dėl nacionalinės regioninės pagalbos⁽¹⁷⁾, o ypač dėl gairėse nustatytų pagalbos veiklai taisyklių.

(25) Komisija taip pat abejoja dėl pagalbos suderinamumo pagal 1994 m.⁽¹⁸⁾ ir 2001 m.⁽¹⁹⁾ Bendrijos gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai.

4. TREČIŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

Aughinish

(26) *Aughinish* teigia, kad priimdama Sprendimą 2001/224/EB, Taryba atsižvelgė į visus valstybės pagalbos aspektus ir įsitikino, kad taikomas atleidimas nuo mokesčių neiškreipė konkurencijos arba nepakenkė vidaus rinkos funkcionavimui.

(27) Neapmokestinimo pratęsimas iki 2006 m. gruodžio 31 d. yra pateisinamas ir būtinas, kad įmonė išliktų.

(28) Komisija nesilaikė pagrindinių reikalavimų, nustatytų 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 659/1999, nustatančiame išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽²⁰⁾.

(29) *Aughinish* aliuminio oksido gamykla yra pastatyta atliekančiame kaimo regione. Gamyklos veikla sudaro didelę regiono gamybos, užimtumo ir įplaukų iš mokesčių dalį. Daugiau kaip pusė tonažo, gabenamo per *Shannon* žiotis, yra tiesiogiai susijęs su *Aughinish*. Įmonės mokamas nuosavybės mokestis sudaro maždaug 20 % viso *Limerick* grafystės tarybos surenkamo nuosavybės mokesčio. Kiekvienais metais už prekes ir paslaugas įmonė Airijoje sumoka 70 mln. EUR, kurių 70 % išleidžiama pačiame regione. Įmonės uždarymas turėtų katastrofiškų padarinių vietos ekonomikai.

(30) Iš pradžių atleidimas nuo mokesčių buvo laikomas esminiu aspektu konkurencijos atžvilgiu, atsižvelgiant į tai, kad regione nėra natūralių energijos šaltinių arba alternatyvų sunkiajam mazutui, pavyzdžiui, gamtinių dujų. *Aughinish* šiuo metu stato nuosavą kombinuotą šilumos ir elektros gamybos jėgainę (CHP), kurioje bus naudojamos gamtinės dujos. Dėl atidėto būtinos infrastruktūros dujų ir elektros energijos gabenimui parengimo, iki 2006 m. *Aughinish* neturi alternatyvių energijos šaltinių sunkiajam mazutui pakeisti. Panaikinus lengvatą, gamykla būtų ekonomiškai neperspektyvi ir būtų priversta užsidaryti. Jeigu Airija iš pat pradžių nebūtų užtikrinusi, kad bus atleidiama nuo mokesčių, nei Airijoje, nei Bendrijoje nebūtų buvę investuota.

(31) Apie lengvatą kaip apie valstybės pagalbą buvo pranešta 1983 m., ir jis tapo esama pagalba, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b dalyje.

(32) Komisijos pasiūlymo pagrindu Taryba vienbalsiai priėmė Sprendimą 2001/224/EB, leidžiantį taikyti lengvatą iki 2006 m. gruodžio mėn.

(33) Komisija turi atsižvelgti į teisėtus pagalbos gavėjų interesus.

(34) Teikdamos pasiūlymą ir priėmusios Sprendimą 2001/224/EB, Komisija ir Taryba jau įvertino, kad konkurencijos požiūriu priemonės yra priimtinos. Tai aiškiai atspindi sprendimo preambulės konstatuojamojo dalyje ir Direktyvos 92/81/EEB 8 straipsnio tekste, kuriuo sprendimas grindžiamas.

(35) Konkurencija nėra iškraipoma. Net taikant lengvatą *Aughinish* konkurencinė padėtis yra prastesnė palyginti su analogiškais įmonėmis Europoje ir visame pasaulyje. Kadangi įmonė gamina lydymui naudojamą aliuminio oksido atmainą, konkurencija su kitomis cheminio aliuminio oksido atmainą gaminančiomis Europos įmonėmis nėra iškraipoma. Be to, Vokietijos gamykla naudoja gamtines dujas, kurios taip pat neapmokestinamos akcizo mokesčiu, taikomu kitiems pramoniniams dujų naudotojams Vokietijoje. Svarbiausia, kad *Aughinish* niekada nelaikė savęs tiesioginiu kitų Bendrijos aliuminio oksido gamintojų konkurentu. Bendrijos gamintojai konkuruoja su kitais pasaulio gamintojais, ypač Australijos gamintojais. Europa neturi pigių dujų, kurių esama Australijoje ir kitose šalyse. Mazutas Bendrijoje yra gerokai brangesnis dėl reikalavimo deginti mažą sieros kiekį, t. y. mažiau kaip 3 % sieros, turintį mazutą. Nuo 2003 m. sausio 1 d. privaloma naudoti 1 % sieros turintį mazutą, o tai dar labiau didina kuro kainas ir gamintojų sąnaudas.

⁽¹⁷⁾ OL C 74, 1998 3 10, p. 9.

⁽¹⁸⁾ OL C 72, 1994 3 10, p. 3.

⁽¹⁹⁾ OL C 37, 2001 2 3, p. 3.

⁽²⁰⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

(36) *Aughinish* taip pat primena, kad Komisija nebuvo nuosekli leisdamą pratęsti kelių sumažintų mokesčių tarifų taikymą, kuriuos būtų reikėję mokėti pagal Vokietijos ekologinį mokestį⁽²¹⁾.

Eurallumina

(37) *Eurallumina* taip pat remiasi teisėtai lūkesčiais ir aiškina, kad Sprendimo 2001/224/EB pagrindu ji prisiėmė daug išpareigojimų ir investavo į aliuminio oksido gamyklą. Buvo duoti užsakymai ir patirta išlaidų instaliuojant naują aliuminio oksido įkrovos agregatą ir naują kaustifikavimo bloką, siekiant praplėsti perdirbimo likučių saugojimo baseiną, patobulinti boksito išsavinimo bloką, taip pat buvo atlikta kitų smulkesnių darbų. Vietos bendruomenei išpareigota įvairiose srityse.

(38) Panaikinus lengvatą, gamykla būtų ekonomiškai neperspektyvi ir būtų uždaryta. Gamyklos uždarymas nepakeistų arba nepagerintų prekybos tarp valstybių narių, kadangi kitos Bendrijoje veikiančios gamyklos dirba visu pajėgumu.

(39) Priimdama Sprendimą 2001/224/EB, Taryba tinkamai atsižvelgė į ekonominius ir konkurencijos aspektus. Nuo sprendimo priėmimo aplinkybės nepasikeitė. *Lex specialis*, grindžiamas Sutarties 93 straipsniu, yra viršesnis už procedūrą *lex generalis*, paremtą Sutarties 87 ir 88 straipsniais.

(40) Jei priemonė būtų iš naujo nagrinėjama, ji būtų laikoma suderinama su Bendrijos interesu ir valstybės pagalbos taisyklėmis. Konkurencija nėra iškraipoma, taip pat nedaromas poveikis bendros rinkos funkcionavimui. Prancūzijos ir Airijos gamykloms taikoma panašaus pobūdžio lengvata; Vokietijos gamykla naudoja gamtines dujas, kurios neapmokestinamos akcizo mokesčiu, o gamyklos Ispanijoje ir Graikijoje nekonkuruoja su Sardinijoje esančia gamykla, kadangi didžioji jų produkcijos dalis yra sunaudojama gretimose aliuminio lydyklose, o likusią dalį daugiausia sudaro cheminė aliuminio oksido atmaina, kurios rinka yra visiškai skirtinga. Graikijos gamykla naudoja vietoje išgaunamą boksitą, todėl neturi padengti žaliavos gabenimo sąnaudų. Ispanijos gamykla neseniai buvo perduota *Alcoa*, ir galima tikėtis, kad pirkimo kainoje atsispindėjo taikomi akcizo mokesčio tarifai. Jungtinės Karalystės gamykla gamina tik cheminę aliuminio oksido atmainą.

(41) Italijoje akcizo mokestis yra labai didelis, jis gerokai viršija suderintą lygį ir yra gerokai didesnis negu kitose valstybėse narėse taikomi akcizo mokesčiai.

(42) Atleidimas nuo mokesčių tik iš dalies sumažina nepalankią Sardinijos gamyklos padėtį pasaulinėje rinkoje.

(43) Gamykla pastatyta palankių sąlygų neturinčiame regione, kuriame pagalba veiklai gali būti leidžiama pagal nacionalinės regioninės pagalbos gairių 4.16 punktą. *Eurallumina* lydykla pastatyta ten, kur nėra metano (pagrindinio gamtinių dujų komponento), todėl yra priversta naudoti sunkųjį mazutą. Ji neturi galimybės kartu gaminti šilumos ir energijos, kas leistų sumažinti išlaidas apytiksliai 10 mln. EUR per metus. Dėl Italijoje galiojančių aplinkos apsaugos įstatymų kasmet reikia papildomai sumokėti 8 mln. EUR per metus.

(44) Gamykla buvo pastatyta Italijos valdžios institucijų iniciatyva, procese dalyvaujant Bendrijai. Iš pradžių gamykla naudojo patvirtintomis paskolomis ir pagalba, bet vėliau veikla buvo vykdoma negaunant nei valstybės pagalbos iš nacionalinių valdžios institucijų, nei iš Bendrijos.

(45) Neseniai buvo daug investuota, kad būtų laikomasi labai griežtų normų ir regioninių aplinkos apsaugos reikalavimų.

(46) Kadangi greta esanti *Alcoa* gamykla naudoja tik *Eurallumina* tiekiamą aliuminio oksidą, uždarius aliuminio oksido gamyklą, turėtų uždaryti ir aliuminio gamyklą, o tai reikštų 1 900 darbo vietų praradimą.

Alcan

(47) *Alcan* remiasi pasauline konkurencine padėtimi ir primena, kad atleidimas nuo mokesčių iš esmės grindžiamas tuo, kad šioje pramonės šakoje sunaudojama daug energijos.

(48) Investicijos yra ilgalaikės, intensyvaus kapitalo pobūdžio ir rizikingos. Todėl svarbu, kad mokestinis ir teisinis pagrindas būtų stabilūs.

(49) *Alcan* išpareigojo kelerius metus įgyvendinti didelių investicijų programą. Nuolatinės pastangos modernizuoti įrangą ir pasirengti ateičiai sudarė sąlygas išlaikyti 500 tiesioginių darbo vietų ekonomiškai jautriame regione. Sprendimas 2001/224/EB padeda gamyklai išlaikyti konkurencinę padėtį. Neapmokestinimo atšaukimas susilpnintų jos padėtį atsižvelgiant į ir taip juntamą pasaulinę konkurenciją.

⁽²¹⁾ Komisijos sprendimas byloje N 449/2001 – Vokietija – Ekologinio mokesčio reforma (OL C 137, 2002 6 8, p. 24).

Europos aliuminio asociacija (EAA)

- (50) EEA prieštarauja bet kokiems veiksams, galintiems neigiamai paveikti Bendrijos aliuminio rinką. Bendrijoje esančios aliuminio oksido gamyklos dirba visu pajėgumu. Nors jos energiją naudoja efektyviausiai pasaulyje, gamybos sąnaudos yra didesnės negu kitose Vakarų pasaulio aliuminio oksido gamyklose. Taikoma lengvata tik iš dalies sumažina nepalankią Europos gamyklų padėtį, palyginti su pasauliniais konkurentais žaliavų, transporto, energijos ir aplinkos apsaugos standartų srityse. Šiuo metu Europos aliuminio oksido gamintojai nepatenkina vidinės paklausos Europoje, o panaikinus neapmokestinimą išaugtų importas iš kitų pasaulio dalių. Europos aliuminio gamintojai neturėtų kito pasirinkimo, kaip tik pirkti aliuminio oksidą ne iš Europoje esančių tiekėjų, o tai pagrindinei pramonei reikėtų sumažėjusį tiekimo saugumą.

5. PRANCŪZIJOS, AIRIJOS IR ITALIJOS PASTABOS*Prancūzija*

- (51) Prancūzija teigia, kad sprendimas inicijuoti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą yra nereikalingas ir neturi jokio teisinio pagrindo. Tarybos sprendimų pobūdis ir teisinė svarba negali priklausyti nuo to, ar jie yra paremti Sutarties 88 straipsnio 2 dalies 3 pastraipa ar Direktyva 92/81/EEB. Bet kuriuo atveju Prancūzija mano, kad atleidimas nuo mokesčių nėra laikomas valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.
- (52) Prancūzija mano, kad yra svarbu, jog nebuvo paduota jokio skundo dėl konkurencijos iškraipymo, nors neapmokestinimą buvo leista taikyti 4 metus.

Airija

- (53) Airija primena neapmokestinimo kontekstą ir primygtinai reikalauja, kad jis būtų laikomas esama pagalba. Tarybos sprendimuose, kaip ir Komisijos pasiūlymuose dėl tų sprendimų, buvo tinkamai atsižvelgta į konkurencijos aspektus. Be to, iki 1999 m. Shannon regionas sudarė 1 tikslo regiono dalį. Pagalbos gavėjai turėtų pasikliauti teisėtai lūkesčiais.
- (54) 1992 m. Airijos Vyriausybė paprašė leisti netaikyti minimalaus akcizo mokesčio tarifo, prašymą pagrįsdama tuo, kad gamykla pastatyta gana atsiliekančiame regione, ir kadangi sunkusis mazutas naudojamas kaip energijos šaltinis, gamykla negalėtų konkuruoti su kitų šalių įmonėmis, kuriose kurui taikomi mažesni mokesčiai, ir kuriose galbūt naudojamos gamtinės dujos arba kiti energijos šaltiniai, kuriems taikomas mažesnis mokestis arba netaikomas joks mokestis.

- (55) Airija patvirtino, kad naujos infrastruktūros plėtojimas gamtinių dujų tiekimui Shannon regione būtų užbaigtas 2002 m. spalio mėn., ir kad norėdama pakeisti gamyklos energijos šaltinį, *Aughinish* planavo investuoti į kombinuotą šilumos ir elektros gamybos jėgainę, kuri naudotų šį naują gamtinių dujų tiekimą.

Italija

- (56) Italija teigia, kad *Eurallumina* kasmet už greta esančių prielaukų ir krantinių bei rifų naudojimą moka 300 mln. Italijos lirų (150 000 EUR). Taip pat kasmet sumokama apie 500 mln. Italijos lirų (250 000 EUR) atliekų mokesčio (600 lirų už toną šlako). Be to, nuo 1974 m. regioninė valdžia uždraudė gamybos likučius šalinti į Viduržemio jūrą, o tai ir toliau leidžiama Prancūzijoje ir Graikijoje. Dėl šio draudimo *Eurallumina* patiria dideles išlaidas, siekiančias 6 000 mln. Italijos lirų (3 mln. EUR). Dėl griežtų išmetamųjų teršalų apribojimų (25 % mažesnių už nacionalinį SOx limitą) įmonė turėjo investuoti 44 000 mln. Italijos lirų (22 mln. EUR) į naują desulfuravimo technologiją, o kasmet veiklos sąnaudos, įskaitant nusidėvėjimą, sudaro 6 000 mln. Italijos lirų (3 mln. EUR). Nepaisant šių investicijų, įmonė dar turės kasmet mokėti 1 100 mln. Italijos lirų (0,55 mln. EUR) išmetamųjų teršalų mokesčių.

6. ĮVERTINIMAS

- (57) Kadangi energetikos mokesčiams taikoma Bendrijos teisės aktų visuma buvo smarkiai pakeista Komisijai priėmus sprendimus inicijuoti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą, Direktyva 2003/96/EB dabartinio galutinio sprendimo taikymas apribojamas iki 2004 m. sausio 1 d., kuomet pradėta taikyti Direktyvą 2003/96/EB.

6.1. Valstybės pagalba iki 2003 m. gruodžio 31 d.

- (58) EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje teigiama, kad „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (59) Akivaizdu, kad neapmokestinimas finansuojamas iš valstybės išteklių, nes valstybė negauna tam tikros pinigų sumos, kurią kitu atveju ji surinktų.
- (60) Atleidimas nuo akcizo mokesčio sumažina vienos svarbios gamybos dalies išlaidas, todėl pagalbos gavėjams suteikiamas pranašumas, o jų finansinė situacija tampa geresne nei įmonių, naudojančių mineralinę alyvą kitose pramonės šakose arba regionuose.

- (61) Savo pastabose pagalbos gavėjai ir Prancūzija pareiškė, kad lengvata neiškraipo konkurencijos ir nekenkia bendros rinkos funkcionavimui, ypač todėl, kad Bendrija yra aliuminio oksido importuotojas, todėl kad Bendrijos gamintojai turi konkuruoti pasaulio mastu, o jų padėtis dėl didelių energijos kainų yra nepalankesnė, taip pat todėl, kad panaikinus neapmokestinimą situacija aliuminio oksido rinkoje Bendrijos lygmeniu nepagerėtų ir būtų sumažintas pagrindinių aliuminio gamybai tiekiamų išteklių saugumas. Teigiama, kad konkurencijos iškraipymo nebuvimą patvirtina tai, kad jokie konkurentai nepateikė pastabų apie Komisijos sprendimą inicijuoti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą. Tačiau visa tai nesumenkina 60 konstatuojamoje dalyje pateikto įvertinimo. Priešingai, patvirtinama, kad akcizo mokesčio sumažinimai buvo skirti sustiprinti pagalbos gavėjų konkurencingumą konkurentų atžvilgiu, sumažinant sąnaudas. Komisija pastebi, kad aliuminio oksidas taip pat yra gaminamas Graikijoje, Ispanijoje, Vokietijoje ir Vengrijoje (nors Vengrija ES valstybe nare tapo tik 2004 m. gegužės 1 d.).
- (62) Aliuminio oksido, tiek SGA, tiek CGA, prekyba vyksta tarp valstybių narių, lygiai kaip ir prekyba aliuminiu, kurio rinka yra glaudžiai susijusi su aliuminio oksido rinka. Todėl galima manyti, kad pagalba daro poveikį prekybai Bendrijos teritorijoje, ir gali kenkti arba iškreipti konkurenciją, net jei didelė dalis pagaminamo aliuminio oksido yra naudojama netoliese esančiose aliuminio gamyklose.
- (63) Priemonės, kurios nepalaiko konkrečių įmonių, nepatenka į valstybės pagalbos apibrėžimą 87 straipsnio 1 dalyje, bet nesant selektyvumo aspekto, turi būti laikomos bendromis priemonėmis. Remiantis Europos Bendrijų Teisingumo Teismo praktika, bendrosios priemonės turi būti prieinamos visoms įmonėms lygiavertėmis sąlygomis, o jų apimtis neturi būti *de facto* sumažinta, pavyzdžiui, valstybės savaveiksmiškumo įgaliojimais jas skirti, ar kitais veiksniais, kurie apribotų jų praktinį poveikį. Komisija bendrųjų priemonių sąvoką paaiškino, be kita ko, Darbo dokumente, kuris su Tarybos darbo grupe buvo aptartas susitikime 2002 m. lapkričio 14 d. Darbo dokumente aiškinama, kokiomis sąlygomis pagalba mokesčių priemonių forma gali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka. 2003 m. spalio 27 d. Tarybos posėdžio, kurio metu buvo priimta Direktyva 2003/96/EB, protokole aiškiai daroma nuoroda į paaiškinimus, pateiktus Tarybos darbo grupės susitikimo, vykusio 2002 m. lapkričio 14 d., metu. Tačiau šiuo atveju atleidimas nuo mokesčių taikomas tik toms įmonėms, kurios gamina aliuminio oksidą, o kiekvienoje valstybėje narėje yra tik po vieną įmonę, kuriai taikomas atleidimas nuo akcizo mokesčio: *Aughinish Shannon* regione, *Eurallumina* Sardinijoje ir *Alcan Gardanne* regione. Tiek kiek Tarybos sprendimai buvo privalomi, atleidimas nuo akcizo mokesčių priklausė nuo regiono, nes šie sprendimai leido taikyti šią lengvatą tam tikruose regionuose, o potencialūs investuotojai, turintys interesų investuoti į aliuminio oksido gamybą kituose regionuose, negalėjo būti tikri, kad bus traktuojami panašiai. Regionų atranka nėra niekaip susijusi su atitinkamos valstybės mokesčių sistemos vidine logika.
- (64) Prieš įsigaliojant Direktyvai 2003/96/EB, Bendrijos teisės aktuose buvo reikalaujama, kad valstybės narės taikytų akcizo mokesčius mineralinei alyvai tam, kad konkretus atleidimas nuo mokesčių, taikomas tik konkrečiai gamybai ir konkrečiame regione, negalėtų būti laikomas pagrįstu pagal sistemos pobūdį ir bendrąją paskirtį. Airijos, Prancūzijos ir Italijos pasitelkiami argumentai tik aliuminio oksido gamybai taikomai lengvatai pateisinti, paremti aplinkybėmis rinkose ir aliuminio oksido gamybos tam tikruose regionuose aplinkybėmis. Šie argumentai nėra pagrįsti atitinkamų vidaus mokesčių sistemų pobūdžiu ir logika, atsižvelgiant į tai, kad pastarieji turi atitikti Bendrijos teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Todėl priemonės, skirtos iki Direktyvos 2003/96/EB įsigaliojimo, negali būti pagrįstos pagal sistemos pobūdį ir bendrąją paskirtį ir yra laikomos valstybės pagalba, kaip apibrėžta 87 straipsnio 1 dalyje.

6.2. Nauja pagalba, dar nesama pagalba

- (65) Prancūzijos ir Italijos skirta pagalba nėra laikoma esama pagalba, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b dalyje, o Airijos skirta pagalba tik dalinai laikoma esama pagalba. Visų pirma, pagalbos priemonės neegzistavo iki Sutarties įsigaliojimo atitinkamose valstybėse narėse. Tai visiškai aišku Prancūzijos ir Italijos atveju. Airijoje pagalba nebuvo skirta iki stojimo. 1970 m. Pramonės vystymo tarnyba (IDA) parašė *Alcan*, kad Airijoje tuo metu galiojantys įstatymai numatė, kad galima „a) importuoti ... veiklai reikalingas atsargas netaikant mokesčių, ir b) perdirbamoms žaliavoms ir eksportuojamoms prekėms netaikomas vidaus mokesčių“. Laiške buvo aiškina, kad (pridėtas pabraukimas) „Nors negalio oficialiai pažadėti, kad įstatymai nesikeis, esu įsitikinęs, kad atsižvelgiant į eksporto svarbą Airijos ekonomikai, negalima artimoje ateityje keisti įstatymų taip, kad būtų pakenkta *Alcan* projektui“. IDA toliau pabrėžia Airijos Vyriausybės reputaciją šiuo klausimu. Tokia formuluotė neturėtų būti painiojama su

privalomais išpareigojimais. 1974 m. sausio 14 d. laiške, t. y. po Airijos įstojimo, taip pat buvo teigiama tas pats. Tačiau 1970 m. galioję mokesčiai pranašumai po stojimo buvo smarkiai pakeisti arba net panaikinti, ir iki 1980 m. reikėjo mokėti mažiausiai 1,53 Airijos svoro už hektolitną sunkiojo mazuto, naudojamo pagal kitą paskirtį, nei variklinės transporto priemonės variklio veikimui. Dabartinis aliuminio oksido gamybai naudojamo mazuto neapmokestinimas, kuris smarkiai skiriasi nuo 8 dešimtmetėje galiojusių įstatymų pobūdžio, formos ir taikymo srities, buvo priimtas tik 1983 m. gegužės 12 d. įsakymu, ir yra taikomas importuojamam arba iš perdirbimo įmonės arba muitinės sandėlio pristatomam mazutui po 1983 m. gegužės 12 d. Todėl neapmokestinimas buvo priimtas gerokai vėliau, negu Airijoje buvo pradėta taikyti Sutartis. Be to, 1983 m. gegužės 6 d. laiške Airija sutiko su Komisijos argumentais, kad apie pagalbą reikia pranešti.

(66) Antra, nei Komisija, nei Taryba niekada nedavė sutikimo dėl priemonių pagal valstybės pagalbos taisykles.

(67) Trečia, pagalba negali būti laikoma leidžiama pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 4 straipsnio 6 dalį. Prancūzija ir Italija niekada nepranešė apie priemones. 1983 m. gegužės 6 d. laiške Airija patvirtino, kad pagalba tik dabar yra įgyvendinama, ir kad jos laiškas Komisijai galėtų būti laikomas pranešimu Sutarties 93 straipsnio 3 dalies [dabar 88 straipsnio 3 dalis] tikslais. Tačiau Airija niekada neatsiuntė jokio oficialaus išankstinio pranešimo Komisijai apie ketinimus įgyvendinti pagalbos priemonę, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 659/1999 4 straipsnio 6 dalyje. Priešingai, Airija pradėjo priemonės įgyvendinimą praėjus tik 1 savaitei po Komisijai išsiųsto 1983 m. gegužės 6 d. laiško, kuriame Komisija raginama laikyti, kad apie pagalbą buvo pranešta. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad pagalba turi būti laikoma neteisėta pagalba, kaip apibrėžiama Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio f dalyje. Prancūzijos ir Italijos skirta pagalba taip buvo pradėta įgyvendinti nesulaukus Komisijos pritarimo, pažeidžiant Sutarties 88 straipsnio 3 dalį. Valstybės narės negali remtis Reglamento (EB) Nr. 659/1999 4 straipsnio 6 dalyje nustatytais su valstybės pagalba susijusiomis taisyklėmis. Nors Reglamentas (EB) Nr. 659/1999 įsigaliojo tik 1999 m., iki tol panašios taisyklės jau buvo taikomos pagal Teisingumo Teismo praktiką⁽²²⁾.

(68) Ketvirta, pagalba gali būti tik dalinai laikoma esama pagalba pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 15

straipsnį. Šiuo straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai susigrąžinti pagalbą per 10 metų laikotarpį, skaičiuojant nuo tos dienos, kai neteisėta pagalba buvo skirta. Italijos ir Prancūzijos atveju šį laikotarpį pertraukė 1998 m. gegužės 29 d. ir birželio 2 d. Komisijos laišakai⁽²³⁾. Airijos atveju šį laikotarpį pertraukė 2000 m. liepos 17 d. Komisijos laiškas. Tai reiškia, kad tik Airijoje taikomas neapmokestinimas iki 1990 m. liepos 17 d. gali būti laikomas esama pagalba.

(69) Galiausiai, Reglamento (EB) Nr. 1999/6591 straipsnio b dalies v punktas šiuo atveju nėra taikomas.

(70) Todėl Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio b dalyje numatytos situacijos netinka Prancūzijoje ir Italijoje taikomam atleidimui nuo akcizo mokesčio ir ta pagalba turi būti laikoma nauja pagalba. Airijoje atleidimas nuo akcizo mokesčio turi būti laikomas nauja pagalba tik nuo 1990 m. liepos 17 d. Todėl Komisija turi prievolę ir yra kompetentinga įvertinti naujos pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka pagal Sutarties 88 straipsnį. Nei 1, 2 ir 3 konstatuojamoje dalyje minimi sprendimai, nei Direktyvos 92/81/EEB ir 2003/96/EB, kurios yra susijusios tik su mokesčių derinimu, nesumenkina šios prievolės ir kompetencijos. Šie teisės aktai negali iš anksto nulemti įvertinimo apie suderinamumą remiantis Sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyje nustatytais kriterijais.

6.3. Iki 2003 m. gruodžio 31 d. skirtos naujos pagalbos suderinamumas

6.3.1. Suderinamumas pagal pagalbos aplinkos apsaugai taisykles

(71) Komisija išnagrinėjo, ar Airijos, Prancūzijos ir Italijos skirta nauja pagalba atitinka atleidimo nuo valstybės pagalbos uždraudimo, numatyto 87 straipsnio 1 dalyje, reikalavimus, ypač atsižvelgiant į pagalbos aplinkos apsaugai taisykles. Nuo 2001 m. vasario 3 d. skirta pagalba turi būti įvertinta pagal 2001 m. Gairių dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 82 punkto a dalį. 1994 m. kovo 10 d. – 2001 m. vasario 3 d. laikotarpiu skirta pagalba turi būti įvertinta pagal 1994 m. gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai. Dėl laikotarpio iki 1994 m. kovo 10 d., svarbu atsižvelgti į Komisijos praktiką, išsamiai išdėstytą tose gairėse.

⁽²²⁾ Žr. bylą 120/73 Lorenz [1973] Rink. 1471 ir bylą C-99/98 Austrija prieš Komisiją [2001] Rink. I-1101.

⁽²³⁾ Žr. 2005 m. spalio 6 d. sprendimą byloje C-276/03 P. Scott prieš Komisiją, dar nepranešta.

- (72) 1994 m. gairių dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 3.4 skyriuje aiškinama, kad pagalba veiklai gali būti leidžiama tik išimtinė tvarka, jei pagalba skirta kompensuoti papildomas gamybos sąnaudas, palyginti su įprastinėmis sąnaudomis. Be to, „*laikinas atleidimas nuo aplinkos apsaugos mokesčių gali būti leidžiamas, kai tai yra būtina kompensuojant konkurencingumą, ypač tarptautiniu lygmeniu, sumažėjimą. Taip pat būtina atsizvelgti ir į kitą veiksni, t. y. kokių priemonių teršimui sumažinti turi imtis atitinkamos įmonės*“. Visų pirma, priemonės neapsiribojo papildomomis gamybos sąnaudomis. Antra, jos nėra laikino arba mažėjančio pobūdžio. Be to, neapmokestinimas tiesiogiai nepriklausė nuo kitų pagalbos gavėjų veiksmų taršai, o ypač energijos naudojimui mažinti. Todėl daroma išvada, kad pagalba negali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka nei pagal 1994 m. gaires, nei pagal Komisijos praktiką iki 1994 m. kovo 10 d.
- (73) Laikotarpio nuo 2001 m. vasario 3 d. atžvilgiu 2001 m. gairių dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai E.3.2 dalies 47–52 punktuose nustatytos taisyklės, taikomos visai veiklos pagalbai mokesčių sumažinimo arba atleidimo nuo jų forma. Iš pradžių mineralinei alyvai taikomi akcizo mokesčiai nebuvo laikomi aplinkos apsaugos politikos priemone. Tačiau požymis, kuris leidžia mokesčių laikyti aplinkosauginiu, yra tai, ar apmokestinimo bazė daro aiškų neigiamą poveikį aplinkai⁽²⁴⁾. Kadangi mineralinės alyvos naudojimas daro aiškų neigiamą poveikį aplinkai, mineralinei alyvai taikomi akcizo mokesčiai gali būti laikomi aplinkosauginiais mokesčiais.
- (74) Visose trijose valstybėse narėse, kurioms skirtas šis sprendimas, mineralinei alyvai taikomi akcizo mokesčiai egzistavo iki minimo neapmokestinimo įsigaliojimo, todėl jie turi būti laikomi esamais mokesčiais, kaip apibrėžta 2001 m. gairių dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 51.2 punkte. Tačiau akcizo mokesčiai daro didelį teigiamą poveikį aplinkosaugos požiūriu kaip apibrėžta 51.2 punkte, kadangi jie skatina gamintojus sumažinti mineralinės alyvos naudojimą. Atitinkami akcizo mokesčiai galbūt iš pradžių nebuvo laikomi akivaizdžiu aplinkosauginiu tikslu, o taikyti neapmokestinimą buvo nuspręsta prieš daugelį metų, ypač Airijos ir Italijos atvejais, ir bet kuriuo atveju visose valstybėse narėse gairės dėl valstybės pagalbos pradėtos taikyti gerokai anksčiau negu 2001 m. Todėl galima laikyti, kad sprendimas buvo priimtas tuo metu, kai pradėtas taikyti akcizo mokesčiai. Todėl pagal gairių 51.2 punktą, 51.1 punkto nuostatos gali būti taikomos šiame sprendime vertinamoms lengvatoms.
- (75) Pagalbos gavėjai pateiktose pastabose nurodė, kad mainais už taikomą lengvatą buvo daug investuojama aplinkosaugai gerinti. Tačiau nėra įrodymų, kad pagalbos gavėjai būtų sudarę kokius nors susitarimus su atitinkamomis valstybėmis narėmis, kuriuose jie būtų įsipareigoję siekti aplinkos apsaugos tikslų neapmokestinimo taikymo laikotarpiu. Atleidimui nuo mokesčių nebuvo taikomos tokios sąlygos, kurios užtikrintų tokį patį poveikį, kaip tokie susitarimai ir įsipareigojimai. Be to, aplinkosauginės investicijos nebuvo didesnės negu būtina laikantis atitinkamų įstatymų ar to, kas komerciniu požiūriu yra įmanoma ir ekonomiškai perspektyvu. Todėl sąlygos taikyti 2001 m. gairių dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 51.1 a punktą nėra tenkinamos, ir šiuo atveju taikomos tik 51.1 b punkto nuostatos.
- (76) Laikotarpio iki 2003 m. gruodžio 31 d. atžvilgiu lengvata yra susijusi su Bendrijos mokesčiu, t. y. Direktyva 92/82/EEB suderintu mokesčiu. Todėl taikoma 2001 m. gairių dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 51.1 punkto b dalies pirmą įtrauka. Remiantis šia nuostata, mokesčių sumažinimas gali būti leidžiamas, jeigu taikant sumažinimą pagalbos gavėjo mokama suma yra didesnė negu Bendrijos nustatyta mažiausia suma. Tačiau visais trimis atvejais tai buvo visiškas atleidimas nuo mokesčių. Atsizvelgiant į šio sprendimo 73 konstatuojamoje dalyje minėtą teigiamą mokesčio poveikį aplinkosaugai, minėtos priemonės gali būti laikomos suderinamos su bendrąja rinka tiek, kiek pagalbos gavėjai reikalaujami sumokėti tarifą, kuris yra didesnis už Direktyvoje 92/82/EEB nustatytą Bendrijos mažiausią tarifą, kuris tuo metu buvo 13 EUR už 1 000 kg. Todėl tik atleidimas nuo mokesčio, didesnio už 13,01 EUR, yra laikomas suderinamu, o atleidimas nuo mokesčio, nesiekiančio 13,01 EUR, yra laikomas nesuderinama pagalba.
- (77) Priešingai nei teigia *Aughinish*, šis įvertinimas nėra nesuderinamas su Komisijos sprendimu dėl Vokietijos ekologinio mokesčio⁽²⁵⁾, kuriame Komisija taikė tuos pačius kriterijus, įtrauktus į 2001 m. gaires dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai, kaip ir šiuo atveju. Valstybių narių, pagalbos gavėjų ir EAA oficialaus tyrimo metu pateiktuose argumentuose, ypač kad konkurencija nėra iškreipiama, nėra atsizvelgiama į mainų buvimą aliuminio oksido ir aliuminio sektoriuose, ir ši išvada nepaneigiama pagal gaires dėl pagalbos aplinkos apsaugai.

⁽²⁴⁾ Komunikatas apie aplinkosaugos mokesčius ir rinkliavą bendrojoje rinkoje (COM(97) 9 galutinis 1997 3 26).

⁽²⁵⁾ Žr. 21 išnašą.

6.3.2. *Naujos pagalbos suderinamumas pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą*

- (78) Kalbant apie atleidimą nuo mokesčių pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą, kuriame kalbama apie ekonominio vystymosi skatinimą regionuose, kuriuose gyvenimo lygis yra neįprastai žemas arba labai didelis nedarbas, Komisija pastebi, kad tai daliai laikotarpio, kuriuo taikomas atleidimas nuo mokesčių, taikomos 1998 m. Bendrijos gairės dėl nacionalinės regioninės pagalbos. Šių gairių 4.15 punkte nurodoma, kad išimtiniais atvejais pagalba veiklai gali būti suteikiama regionams, kurie turi į ją teisę pagal 87 straipsnio 3 dalies a punkto leidžiančią nukrypti nuostatą, su sąlyga, kad tai pagrįsta jos nauda regioniniam vystymuisi, o jos pobūdis bei lygis proporcingas kliūtims, kurias siekiama pašalinti. Valstybė narė turi įrodyti kliūčių buvimą ir nustatyti jų svarbą. Pagal gairių 4.17 punktą, pagalba veiklai turi būti ribota laiko atžvilgiu ir laipsniškai mažinama. Šiuo atveju šios sąlygos nebuvo tenkinamos.
- (79) *Gardanne* regionas neatitinka sąlygų pagal 87 straipsnio 3 dalies a punkto leidžiančią nukrypti nuostatą, todėl ši išimtis nėra taikoma atleidimui nuo mokesčių Prancūzijoje. *Sardinija* yra regionas, atitinkantis sąlygas pagal 87 straipsnio 3 dalies a punkto leidžiančią nukrypti nuostatą. *Shannon* regionas tenkino sąlygas pagal 87 straipsnio 3 dalies a punkto leidžiančią nukrypti nuostatą tik iki regioninio žemėlapio persvarstymo 1999 m. Kaip pereinamojo laikotarpio priemonė, regioninė pagalba veiklai tame regione išimties tvarka galėjo būti leidžiama iki 2001 m. pabaigos.
- (80) Sprendimuose, kuriais Komisija inicijavo Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą⁽²⁶⁾, buvo išreikštos abejonės, ar pagalba galėtų būti suderinama su bendrąja rinka pagal Sutarties 87 straipsnio 3 dalies a punktą. Italijos ir Airijos valdžios institucijos nepateikė jokių argumentų šioms abejonėms išsklaidyti. Jos neįrodė, kad esama tam tikrų kliūčių ir neįvertino jų svarbos veiklos pagalbai pateisinti. Aukštos energijos kainos ir ypač konkurencija su iš trečiųjų šalių importuojama produkcija nėra regioninio pobūdžio argumentai. Net jei gamtinių dujų nebuvimas atitinkamuose regionuose būtų laikomas kliūtimi, o tai nebuvo įrodyta, Airija ir Italija neįvertino nė vienos tokios kliūties svarbos pagalbos lygmeniui pateisinti. Italijos įstatymai, dėl kurių, anot *Eurallumina*, patiriamos papildomos išlaidos, gali būti iš dalies laikomi regioninio pobūdžio, nes *Sardinija* buvo paskelbta didelės aplinkosauginės rizikos regionu, tačiau iš esmės negali būti laikoma konkrečia regiono kliūtimi. Bet kuriuos atveju, minimi atleidimai šiuo atveju nėra nei riboti laiko požiūriu, nei laipsniškai

mažinami, kaip yra reikalaujama šiose gairėse. Todėl pagalba negali būti laikoma suderinama su bendrąja rinka remiantis tuo, kad ji palengvina tam tikrų regionų vystymąsi.

- (81) Laikotarpio iki Bendrijos gairių dėl nacionalinės regioninės pagalbos įsigaliojimo atžvilgiu laikomasi tų pačių principų. Taip pat būtina pastebėti, kad 1983 m. Airija rašė užtikrinsianti, kad būtų laikomasi ribų, taikomų pagal 1978 m. Regioninės pagalbos sistemų koordinavimo principus⁽²⁷⁾. Aišku, kad tame dokumente nustatytos taisyklės negali pateisinti nuolatinio pagalbos skyrimo iki dešimtojo dešimtmečio, o Airija nepateikė jokių stebėjimo ataskaitų, įrodančių, kad pagalba neviršija tuo metu taikomo pagalbos intensyvumo. Tačiau taisyklės patvirtina, kad Komisijos požiūris į pagalbos veiklai suderinamumą su bendrąja rinka yra neigiamas. Be to, kai 1998 m. Komisija priėmė gaires dėl nacionalinės regioninės pagalbos, ji taip pat pasiūlė, kad valstybės narės imtųsi atitinkamų veiksmų užtikrinti, kad priemonės atitiktų naujas taisykles, ir paprašė valstybių narių pateikti visų toliau taikomų priemonių sąrašą. Nė viena iš šiame sprendime minimų priemonių nebuvo įtraukta į tokius sąrašus.

6.3.3. *Naujos pagalbos suderinamumas pagal kitas nuostatas*

- (82) Komisija įvertino, ar Sutarties 87 straipsnio 2 ir 3 dalyje nustatytos lengvatos taikomos naujai pagalbai.
- (83) Lengvatos, nustatytos Sutarties 87 straipsnio 2 dalyje, galėtų būti laikomi pagrindu pagalbą laikyti suderinama su bendrąja rinka. Tačiau ši pagalba nėra socialinio pobūdžio pagalba ir nėra taikoma individualiems vartotojams, neatitaiso gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytos žalos ir nėra būtina pagalba dėl Vokietijos padalijimo atsiradusiam ekonominiams atsilikimui kompensuoti. Todėl šiuo atveju 87 straipsnio 2 dalis nėra taikoma.
- (84) Sutarties 87 straipsnio 3 dalies b ir d punktuose minimos lengvatos bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti arba kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti, taip pat kultūrai remti ir paveldui išsaugoti, šiuo atveju netaikomi. Airija, Italija ir Prancūzija nemėgino pateisinti pagalbos nei vienu šiuo pagrindu.

⁽²⁶⁾ Žr. I išnašą.

⁽²⁷⁾ OL C 31, 1979 3 2.

(85) Sutarties 87 straipsnio 3 dalies c punkte minimos lengvatos pirmos dalies, t. y. pagalbos skatinti tam tikros ekonominės veiklos vystymą, atveju, pagalbos tikslas nėra moksliniai tyrimai ir plėtra, mažų ar vidutinių įmonių investicijos arba įmonių pagalbos gavėjų gelbėjimas arba restruktūrizavimas, taip pat nėra joks kitas tikslas, kuris būtų svarbus šios nuostatos taikymui ir leistų Komisijai paskelbti pagalbą suderinama su bendrąja rinka. 87 straipsnio 3 dalies c punkto 2 dalis, t. y. pagalba tam tikrų ekonominių sričių vystymui, yra taikoma *Gardanne* gamyklai, bet neleidžia valstybėms narėms skirti veiklos pagalbos (žr. nacionalinės regioninės pagalbos gairių 4.15 punktą).

(86) Kadangi nėra jokio kito pagrindo laikyti pagalbą suderinama su bendrąja rinka, vienintelė pagalba, kuri gali būti laikoma suderinama, yra ta pagalbos dalis, kuri atitinka 76 konstatuojamoje dalyje nurodytas gairės dėl pagalbos aplinkos apsaugai.

6.4. Priemonių po 2004 m. sausio 1 d. preliminarus įvertinimas

(87) Kadangi Direktyva 2003/96/EB buvo pradėtas taikyti 2004 m. sausio 1 d., dvejopas energijos ir mineralogijos procesų naudojimas ir naudojimas ne kuro reikmėms nepatenka į direktyvos taikymo sritį, o valstybės narės gali savo nuožiūra nuspręsti, ar apmokestinti tokį panaudojimą. Iš tiesų tokio energijos naudojimo neapmokestinimas gali būti laikomas bendra priemone, kuri nėra susijusi su valstybės pagalba, jei ji atitinka vidaus mokesčių sistemos pobūdį ir logiką. Direktyvos 2003/96/EB preambulės 22 konstatuojamoje dalyje teigiama, kad „energetikos produktai, naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Ta prasme tai atitinka mokesčių sistemos pobūdį ir logiką išskirti iš sistemos taikymo ribų energetikos produktų dvejopą naudojimą ir naudojimą ne kurui, taip pat mineraloginius procesus“.

(88) Be to, priimant Direktyvą 2003/96/EB, Taryba ir Komisija bendrai pareiškė⁽²⁸⁾, kad „energetikos produktai, naudo-

jami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Gali būti laikoma, kad tai atitinka mokesčių sistemos pobūdį ir logiką išskirti iš sistemos taikymo ribų energetikos produktų dvejopą naudojimą ir naudojimą ne kurui, taip pat mineraloginius procesus. Valstybės narės gali imtis priemonių tokį naudojimą apmokestinti arba ne, arba kiekvienam naudojimui taikyti dalinį apmokestinimą. Panašiu būdu naudojama elektros energija turėtų būti traktuojama vienodomis sąlygomis. Tokios bendrosios sistemos išimties arba diferencijavimas pačioje sistemoje, kurios yra pateisinamos mokesčių sistemos pobūdžiu arba bendrąja sistema, nėra susijusios su valstybės pagalba“.

(89) Tačiau 63 konstatuojamoje dalyje minimame darbiniam dokumente Komisija paaiškino ne tik bendrųjų priemonių sąvokas, bet ir pareiškė, kad „direktyvos dėl energijos apmokestinimo projekte numatoma daugybė galimybių, dėl kurių bus neįmanoma iš anksto nustatyti, ar valstybių narių pasirinktas jų įgyvendinimo būdas padidins valstybės pagalbą kaip apibrėžta 87 straipsnyje“. Direktyvos 2003/96/EB preambulės 32 konstatuojamoji dalis ir 26 straipsnio 2 dalis primena valstybės narėms Sutarties 88 straipsnio 3 dalyje nurodytą prievolę pranešti apie valstybės pagalbą.

(90) Šiuo konkrečiu atveju, netgi išgaliojus Direktyvai 2003/96/EB, Komisija abejoja, ar minimos lengvatos atitinka vidaus sistemų pobūdį ir logiką. Lengvatos yra ypatingai selektyvaus pobūdžio ir yra taikomos tik sunkiajam mazutui, naudojamam gaminti vienintelį produktą – aliuminio oksidą. Be to, *de facto* kiekviena lengvata taikoma tik konkrečiai įmonei dėl konkrečiame regione veikiančios gamyklos. Šiomis aplinkybėmis vis dėlto galima laikyti, kad minimos priemonės yra valstybės pagalba.

(91) Tokiu atveju Direktyvos 2003/96/EB sukurta nauja teisinė situacija taip pat yra svarbi vertinant, ar tokios priemonės yra suderinamos su bendrąja rinka. Kadangi dvejopo mineralinės alyvos naudojimo, naudojimo ne kuro reikmėms ir mineraloginiams procesams apmokestinimas dabar nepatenka į suderintų Bendrijos priemonių taikymo sritį, lengvatos yra susiję su vidaus mokesčiais, taikomais nesant Bendrijos mokesčio pagal 2001 m. Gairių dėl valstybės pagalbos aplinkos apsaugai 51.1 punkto b dalies antrąją įtrauką. Šia nuostata reikalaujama,

⁽²⁸⁾ Addendum au projet de process verbal, 14140/03, 2003 11 24, <http://register.consilium.eu.int/pdf/fr/03/st14/st14140-ad01.fr03.pdf>

kad pagalbą gaunančios įmonės sumokėtų didelę nacionalinio mokesčio dalį. Taip įmonės skatinamos didinti aplinkosaugos veiksmingumą. Tai yra aišku iš gairių 51.1 b punkto pirmos įtraukos formuluotės, kuri leidžia taikyti mažesnę mokestį negu suderintas mokestis, jeigu pagalbos gavėjai moka daugiau negu Bendrijos minimalus tarifas, „tam kad įmonės būtų skatinamos gerinti aplinkos apsaugą“. Tai taip pat yra taikoma, kuomet nacionalinis mokestis yra gerokai didesnis palyginti su mokesčiais (kai kuriose) kitose valstybėse narėse, kaip kad buvo Italijos atveju. Remiantis Komisijos praktika, didele mokesčio dalimi ⁽²⁹⁾ gali būti laikoma 20 %, arba Bendrijos minimumas, kuris taikomas energijos naudojimui, patenkančiam į Direktyvos 2003/96/EB taikymo sritį (15 EUR už toną), taikant mažesnįjį tarifą. Todėl šiame etape Komisija mano, kad suderinama galėtų būti laikoma tik lengvata, viršijanti vidaus mokesčio 20 % ribą arba viršijanti 15 EUR už toną, priklausomai, kuris tarifas yra mažesnis; lengvata 20 % lygmens nesiekiančio mokesčio arba ne didesnio nei 15 EUR už toną mokesčio atžvilgiu būtų laikoma nesuderinama pagalba.

- (92) Atsižvelgiant į tai, kad valstybės narės ir suinteresuotosios šalys neturėjo galimybės pateikti pastabų dėl Direktyvos 2003/96/EB sukurtos teisinės situacijos, Komisija mano, kad tikslinga išplėsti oficialią tyrimo procedūrą dėl priemonių taikymo nuo 2004 m. sausio 1 d.

7. PAGALBOS SUSIGRAŽINIMAS

- (93) Pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalį, kai neteisėtos pagalbos atveju priimamas neigiamas sprendimas, Komisija turi nuspręsti, kad atitinkama valstybė narė imtųsi būtinų priemonių pagalbai iš pagalbos gavėjų susigrąžinti. Komisija negali reikalauti susigrąžinti pagalbą, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui.
- (94) Šiuo atveju turėtų būti išnagrinėta, ar bet koks bendrasis Bendrijos teisės principas, kaip antai teisėtų lūkesčių

principas arba teisinio aiškumo principas, galėtų būti taikomas sutrukdyti neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos susigrąžinimui iš pagalbos gavėjų.

7.1. Iki 2002 m. vasario 2 d. skirtos neteisėtos pagalbos susigrąžinimas

- (95) Vertinant galimybę pagalbos gavėjams remtis teisėtai lūkesčiais siekiant išvengti neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos susigrąžinimo, Teismo praktika numato, kad „išskyrus išskirtines aplinkybes, gavėjas negali turėti teisėtų lūkesčių, kad pagalba buvo suteikta tinkamai, jei ji buvo suteikta nesilaikant nuostatų dėl išankstinės valstybės pagalbos kontrolės. Apdairus ūkio subjektas paprastai turėtų įsitikinti, kad šios procedūros buvo laikytasi“ ⁽³⁰⁾.
- (96) Visi šio sprendimo 1, 2 ir 3 konstatuojamoje dalyje minėti Tarybos sprendimai buvo paremti Komisijos pasiūlymu. Paprastai nesitikima, kad Komisija teiktų Tarybai pasiūlymus, leidžiančius nacionalines priemones, kurios būtų nesuderinamos su kitomis Sutarties nuostatomis, neužsimenant apie tokią galimybę, ypač kai pasiūlymai yra susiję su labai konkrečiu klausimu ir vos keletu pagalbos gavėjų, kaip kad yra šiuo atveju, ir kuomet nuostatų paskirtis yra išvengti konkurencijos iškrypimo Bendrijos teritorijoje. Be šių bendrų lūkesčių taip pat vargiai tikėtina, kad Komisija siūlytų Tarybai leisti išplėsti esamą lengvatą, jeigu būtų manoma, kad bet kokia pagalba pagal esamą lengvatą galėtų būti nesuderinama su bendrąja rinka.
- (97) Išskyrus Sprendimą 2001/224/EB, nė viename iš 1, 2 ir 3 konstatuojamoje dalyje minimų sprendimų nėra minimas prieštaravimas valstybės pagalbos taisyklėms ir nenurodoma prievolė pranešti. Be to, Sprendimo 92/510/EB preambuleje teigiama, kad „Komisija ir valstybės narės sutinka, kad šie atleidimai nuo mokesčių yra tinkamai pagrįsti konkrečios politikos požiūriu ir neiškreipia konkurencijos ir nekenkia vidaus rinkos funkcionavimui.“ Tokia pati formuluotė naudojama Sprendimuose 93/697/EB ir 96/273/EB. Sprendimuose 97/425/EB, 99/255/EB ir 99/880/EB remiamasi faktu, kad „Komisija reguliariai peržiūri atleidimo nuo mokesčių bei mokesčių sumažinimo pagrįstumą, kad būtų užtikrinta, jog jie yra suderinami su vidaus rinkos funkcionavimu ir kitais Sutarties tikslais“ (pabrėžimas pridėtas). Atrodo, kad šioje formuluotėje trūksta

⁽²⁹⁾ Žr. pvz., 2004 m. birželio 30 d. Komisijos sprendimą byloje C 42/2003 (OL L 165, 2005 6 25, p. 21), 2002 m. vasario 13 d. sprendimą byloje N 449/01 (OL C 137, 2002 6 8, p. 24), 2002 m. gruodžio 11 d. sprendimą byloje N 74/A/2002 (OL C 104, 2003 4 30) ir 2001 m. gruodžio 11 d. sprendimą bylose NN 3A/2001 ir NN 4A/2001 (OL C 104, 2003 4 30 p. 6). Šios bylos yra ypač svarbios, nes jos taip pat yra susiję su atleidimu nuo energetikos mokesčių. Komisijos sprendime dėl dalinio nuotėkų mokesčio grąžinimo Danijoje, 2002 m. balandžio 3 d. sprendime byloje NN 30/A-C/2001 (OL C 292, 2002 11 27, p. 6) nurodoma, ką Komisija gali laikyti per maža dalimi.

⁽³⁰⁾ Byla C-5/89 Komisija prieš Vokietiją [1990] Rink. I-3437, 14 punktas, ir byla C-169/98 Ispanija prieš Komisiją [1997] Rink. I-135, 51 punktas; Byla T-55/99 CETM prieš Komisiją [2000] Rink. II-3207, 121 punktas.

vieno valstybės pagalbos apibrėžimo, naudojamo Sutarties 87 straipsnyje, elemento, t. y. konkurencijos iškreipimo. Sprendimo 2001/224/EB preambulės penktojoje konstatuojamoje dalyje pirmą kartą aiškiai teigiama, kad neatsižvelgiant į Tarybos sutikimą, duotą 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvoje 92/81/EEB dėl mineralinės alyvoms taikomų akcizo tarifų suderinimo⁽³¹⁾, apie minimas nacionalines priemones, kai jos laikomos valstybės pagalba, būtina pranešti Komisijai pagal EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį. Tačiau atsižvelgiant į ankstesnius atleidimo nuo mokesčių atvejus ir į tai, kad Sprendimas 2001/224/EB buvo priimtas Komisijos pasiūlymo pagrindu, valstybėms narėms ir pagalbos gavėjams toliau trūko aiškumo, nes Komisija nesiėmė jokių tolesnių veiksmų dėl valstybės pagalbos.

(98) Apskritai Komisija mano, kad individualios pagalbos atveju, teisėti lūkesčiai baigiasi tada, kai Komisija nusprendžia inicijuoti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą. Apie tokį sprendimą pranešama valstybei narei, kuri informuoja atitinkamą pagalbos gavėją. Tačiau šiuo atveju aplinkybės buvo išskirtinės, nes Komisija, teikdama pasiūlymus Tarybai, sukūrė ir išlaikė tam tikrą neaiškumą. Be to, Komisija negali nustatyti, ar ir kada valstybės narės informavo individualius pagalbos gavėjus apie sprendimą pradėti oficialią tyrimo procedūrą. Šiomis aplinkybėmis negalima atmesti galimybės, kad pagalbos gavėjai turėjo teisę remtis teisėtai lūkesčiais iki 2002 m. vasario 2 d., kai *Oficialiajame leidinyje* buvo paskelbti Komisijos sprendimai pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl atleidimo nuo mokesčių. Toks skelbimas vėliausiai tuomet panaikino bet kokią neaiškumą dėl Komisijos pritarimo minimoms priemonėms, jei jos sudarė valstybės pagalbą pagal Sutarties 88 straipsnį.

(99) Įsakymas susigrąžinti nesuderinamą pagalbą, skirtą laikotarpiu iki 2002 m. vasario 2 d. taip pat pažeistų teisinio aiškumo principą dėl šio konkrečiau atvejo išskirtinių aplinkybių. Remiantis teismo praktika, šis principas yra pažeidžiamas, kai netikrumo aplinkybės ir aiškumo trūkumas veda prie dviprasmiškos situacijos, kurią Komisija turėjo išsklaidyti prieš imdamasi bet kokių veiksmų pagalbai susigrąžinti⁽³²⁾. Šiuo atveju aplinkybės iš tiesų sukūrė dviprasmišką situaciją ne tik pagalbos gavėjams, bet ir valstybėms narėms, kurios turėjo pasikliauti Sprendimų 92/510/EEB, 93/697/EB, 96/273/EB, 97/425/EB, 1999/255/EB, 1999/880/EB ir 2001/224/EB formuluo-tėmis.

⁽³¹⁾ OL L 316, 1992 10 31, p. 12.

⁽³²⁾ 2004 m. liepos 1 d. sprendimas byloje T-308/00, *Salzgitter AG* prieš Komisiją, 180 punktą, dar nepranešta.

(100) Galiausiai, bendrasis Bendrijos teisės principas būtų pažeidžiamas iš pagalbos gavėjų susigrąžinant pagalbą, gautą taikant neapmokestinimą iki 2002 m. vasario 2 d. Todėl Airija, Italija ir Prancūzija neturėtų būti reikalaujamos susigrąžinti tokią pagalbą.

7.2. Nesuderinamos pagalbos, skirtos 2002 m. vasario 3 d. – 2003 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu, susigrąžinimas

(101) Kaip paaiškinta 97 konstatuojamoje dalyje, Komisija mano, kad ankstesni atleidimo nuo mokesčių atvejai, ir tai, kad Sprendimas 2001/224/EB buvo priimtas Komisijos pasiūlymo pagrindu, sukūrė neaiškią situaciją. Tačiau į valstybės pagalbos taisyklės daroma nuoroda Sprendime 2001/224/EB yra aiški, ir valstybėms narėms yra priminama jų prievolė pranešti Komisijai apie valstybės pagalbą, kad ši galėtų remdamasi tomis taisyklėmis įvertinti valstybės pagalbą. Be to, iki Sprendimo 2001/224/EB priėmimo, Komisija keletą kartų ragino Airiją, Prancūziją ir Italiją pranešti apie minimas priemones. Komisijos sprendimas inicijuoti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą galiausiai patvirtino Komisijos abejonės dėl pagalbos egzistavimo arba jos suderinamumo. Todėl bet kokie teisėti lūkesčiai arba teisinio netikrumo situacija dėl to, kad minimas priemonės turėjo patvirtinti Komisija pagal 88 straipsnį, jeigu jos sudarė valstybės pagalbą, nustojo galioti vėliausiai 2002 m. vasario 2 d., kai apie Komisijos sprendimą pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl atleidimo nuo mokesčių buvo paskelbta *Oficialiajame leidinyje*.

(102) Nors nuo 1995 m. Airija nuolat pranešinėjo apie Airijos priemones ir nors pagalba buvo įtraukta į Metines Komisijos ataskaitas apie valstybės pagalbą, tai nesuteikia teisėtų lūkesčių laikotarpiu nuo 2002 m. vasario 3 d. Priešingai, tai patvirtina, kad Airijos valdžios institucijos žinojo, kad priemonė yra valstybės pagalbos pobūdžio, nors jos taip pat suvokė, kad priemonei niekada nebuvo pritarta pagal valstybės pagalbos taisyklės. Ataskaitų apie priemonę teikimas negali pakeisti valstybės narės prievolės pranešti apie valstybės pagalbą pagal Sutarties 88 straipsnio 3 dalį. Be to, apžvalgose pranešama apie valstybės pagalbos sumas, skirtas nepriklausomai nuo to, ar pagalba suderinama su bendrąja rinka, ar ne. Be to, įvairiose metinėse ataskaitose apie valstybės pagalbą pagalba yra aptariama apskritai neapmokestinimo forma, bet nedaroma nuoroda į pagalbą konkrečiai aliuminio oksido gamybai. Pranešime, skirtame PPO, daroma nuoroda į Airijos priemonę nesudaro teisėtų lūkesčių, kadangi tokie pranešimai yra teikiami skirtingais tikslais skirtingame teisiniame kontekste.

- (103) Galiausiai, nuo 2002 m. vasario 3 d. iki 2003 m. gruodžio 31 d. skirta nesuderinta pagalba turėtų būti susigrąžinta iš pagalbos gavėjų, kadangi nėra jokių bendrų Bendrijos teisės principų, kurie neleistu susigrąžinti pagalbos.

8. IŠVADA

- (104) Daroma išvada, kad sunkiojo mazuto, naudojamo aliuminio oksido gamybai, atleidimas nuo akcizo mokesčio Prancūzijoje, Airijoje ir Italijoje iki 2003 m. gruodžio 31 d., yra valstybės pagalba pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje pateikiamą apibrėžimą. Iki 1990 m. liepos 17 d. Airijos skirta pagalba laikoma esama pagalba. Pagalba, skirta 1990 m. liepos 17 d. – 2002 m. vasario 2 d. laikotarpiu, yra iš esmės nesuderinama su bendrąja rinka. Tačiau būtų netinkama reikalauti susigrąžinti tokią nesuderinamą pagalbą, nes tai prieštarautų pagrindiniams Bendrijos teisės principams.

- (105) 2002 m. vasario 3 d. – 2003 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu skirta pagalba yra iš dalies nesuderinama su bendrąja rinka, kadangi pagalbos gavėjai nemokėjo didesnio tarifo negu Bendrijos minimumas. Tai reiškia, kad ta neapmokestinimo dalis, kuri viršija 13,01 EUR už 1 000 kg tarifą tuo laikotarpiu, laikoma suderinama pagalba. Likusi pagalba laikoma nesuderinama pagalba.

- (106) Reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalyje numatoma, kad kai neigiami sprendimai priimami neteisėtos pagalbos atvejais, Komisija nusprendžia, kad atitinkama valstybė narė turi imtis būtinų priemonių pagalbai susigrąžinti iš pagalbos gavėjų. Todėl Prancūzija, Airija ir Italija turėtų imtis visų būtinų priemonių nesuderinamai pagalbai, kuri buvo skirta po 2002 m. vasario 3 d., susigrąžinti iš pagalbos gavėjų. Šiuo tikslu Prancūzija, Airija ir Italija turėtų reikalauti atitinkamų pagalbos gavėjų sugrąžinti pagalbą per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo datos. Į susigrąžintinos pagalbos sumą turėtų būti įtrauktos ir palūkanos, apskaičiuojamos remiantis 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančiu Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999 ⁽³³⁾.

- (107) Prancūzija, Airija ir Italija turėtų atsiųsti Komisijai tinkamos formos ataskaitą apie padarytą pažangą susigrąžinant pagalbą, konkrečiai nurodant faktines priemones, kurių buvo imtasi nedelsiant ir veiksmingai susigrąžinant

pagalbą. Valstybės narės taip pat turėtų per du mėnesius nuo šio sprendimo paskelbimo dienos atsiųsti Komisijai dokumentus, įrodančius, kad pradėtas neteisėtos ir nesuderinamos pagalbos susigrąžinimas iš gavėjų (pvz., aplinkraščius, vykdomuosius raštus sumoms susigrąžinti ir pan.).

- (108) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisija abejoja dėl Prancūzijos, Airijos ir Italijos nuo 2004 m. sausio 1 d. skirtu neapmokestinimo akcizo mokesčiu, taikomu aliuminio oksido gamybai naudojamam sunkiajam mazutui, suderinamumo su bendrąja rinka.

- (109) Todėl, remiantis Reglamento (EB) Nr. 659/1999 4 straipsnio 4 dalimi ir 6 straipsniu, Komisija nusprendžia praplėsti oficialią tyrimo procedūrą dėl šių priemonių laikotarpiu po 2003 m. gruodžio 31 d., ir prašo Prancūzijos, Airijos ir Italijos valdžios institucijų per vieną mėnesį nuo gauto pranešimo apie šį sprendimą pateikti pastabas ir visą informaciją, galinčią padėti atliekant tų priemonių įvertinimą. Pastabas galima pateikti dėl priemonių valstybės pagalbos pobūdžio, kaip apibrėžiama EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje, ir jų suderinamumo su bendrąja rinka.

- (110) Komisija prašo Prancūzijos, Airijos ir Italijos valdžios institucijų nedelsiant nusiųsti šio sprendimo kopiją įmonėms pagalbos gavėjoms.

- (111) Komisija nori priminti Prancūzijai, Airijai ir Italijai, kad Sutarties 88 straipsnio 3 dalis turi sustabdomąjį poveikį, ir atkreipia jų dėmesį į Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnį, kuriame numatoma, kad visa neteisėta pagalba gali būti susigrąžinta iš gavėjo.

- (112) Komisija perspėja Prancūziją, Italiją ir Airiją, kad ji informuos suinteresuotąsias šalis paskelbdama šį sprendimą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Ji taip pat informuos suinteresuotąsias šalis ELPA valstybėse, pasirašiusiose EEE susitarimą, skelbdama pranešimą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* EEE priede, taip pat informuos ELPA priežiūros instituciją nusiųsdama jai šio sprendimo kopiją. Visos tokios suinteresuotosios šalys raginamos pateikti pastabas per mėnesį nuo sprendimo skelbimo dienos,

⁽³³⁾ OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Atleidimas nuo akcizo mokesčio sunkiojo mazuto, naudojamo aliuminio oksido gamybai, Prancūzijos, Airijos ir Italijos taikytas iki 2003 m. gruodžio 31 d., yra valstybės pagalba kaip apibrėžiama Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje.

2 straipsnis

1990 m. liepos 17 d. – 2002 m. vasario 2 d. laikotarpiu skirta pagalba, jei ji yra nesuderinama su bendrąja rinka, nebus susigrąžinama, nes tai prieštarautų bendriesiems Bendrijos teisės principams.

3 straipsnis

1 straipsnyje minima pagalba, skirta 2002 m. vasario 3 d. – 2003 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu, yra suderinama su bendrąja rinka, kaip apibrėžiama Sutarties 87 straipsnio 3 dalyje, jeigu pagalbos gavėjai mokėjo bent 13,01 EUR mokesť už 1 000 kg sunkiojo mazuto.

4 straipsnis

1 straipsnyje minima pagalba, skirta 2002 m. vasario 3 d. – 2003 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kaip apibrėžiama Sutarties 87 straipsnio 3 dalyje, jeigu pagalbos gavėjai nemokėjo 13,01 EUR mokesčio už 1 000 kg sunkiojo mazuto.

5 straipsnis

1. Prancūzija, Airija ir Italija imasi visų būtinių priemonių, kad iš pagalbos gavėjų susigrąžintų 4 straipsnyje minimą nesuderinamą pagalbą.

2. Pagalbos susigrąžinimas vykdomas nedelsiant valstybės įstatymuose nustatyta tvarka, jeigu tokiu būdu sprendimas galės būti įvykdytas nedelsiant ir veiksmingai.

3. Nuo susigrąžintinos sumos turi būti skaičiuojamos palūkanos už laikotarpį nuo pagalbos suteikimo pagalbos gavėjams dienos iki faktinio jos susigrąžinimo.

4. Palūkanos skaičiuojamos pagal 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles, V skyriaus nuostatas.

5. Prancūzija, Airija ir Italija per du mėnesius nuo šio sprendimo skelbimo dienos nurodo 4 straipsnyje minimos neteisėtos pagalbos gavėjams grąžinti neteisėtai suteiktą pagalbą kartu su palūkanomis.

6 straipsnis

1. Prancūzija, Airija ir Italija per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą informuoja Komisiją apie priemones, kurios suplanuotos ir kurių imtasi, siekiant jį vykdyti.

2. Informacija apie lėšų susigrąžinimą teikiama užpildant priede pateiktą klausimyną.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai, Airijos Respublikai ir Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2005 m. gruodžio 7 d.

Komisijos vardu

Neelie KROES

Komisijos narė

PRIEDAS

INFORMACIJA APIE KOMISIJOS SPRENDIMO C(2005) 4436 ĮGYVENDINIMĄ

1. Reikalaujamos grąžinti sumos apskaičiavimas

1.1. Pateikite šiuos duomenis apie neteisėtos gavėjui suteiktos valstybės pagalbos sumą:

Mokėjimo data (-os) (*)	Pagalbos suma (*)	Valiuta	Duomenys apie pagalbos gavėją

(*) Data (-os), kai pagalba (atskiros jos dalys) buvo išmokėtos pagalbos gavėjui (jei pagal priemonę pagalbą numatyta išmokėti dalimis, ir toks išmokėjimas registruojamas atskirose eilutėse).

(*) Pagalbos gavėjui išmokėtos pagalbos suma (išreikšta bendruoju subsidijos ekvivalentu).

Pastabos:

1.2. Išsamiai paaiškinkite, kaip bus apskaičiuotos palūkanos nuo susigrąžintinos pagalbos sumos.

2. Pagalbai susigrąžinti planuojamos ir jau įgyvendintos priemonės

2.1. Išsamiai apibūdinkite, kokių priemonių jau buvo imtasi, ir kokios priemonės planuojamos, kad pagalba būtų nedelsiant ir veiksmingai susigrąžinta. Taip pat paaiškinkite, kokių alternatyvių priemonių galima imtis pagal nacionalinius įstatymus pagalbai susigrąžinti. Taip pat, jei reikia, nurodykite teisinį planuojamų (įvykdytų) priemonių pagrindą.

2.2. Iki kada pagalba bus susigrąžinta?

3. Reikalavimas susigrąžinti pagalbą jau įvykdytas

3.1. Pateikite šiuos duomenis apie pagalbos sumas, kurios buvo susigrąžintos iš gavėjo:

Data (datos) (*)	Grąžinta pagalbos suma	Valiuta	Duomenys apie pagalbos gavėją

(*) Data (datos), kada pagalba buvo sugrąžinta.

3.2. Pridėkite dokumentus su informacija apie 3.1 punkte pateiktoje lentelėje nurodytų sumų sugrąžinimą.